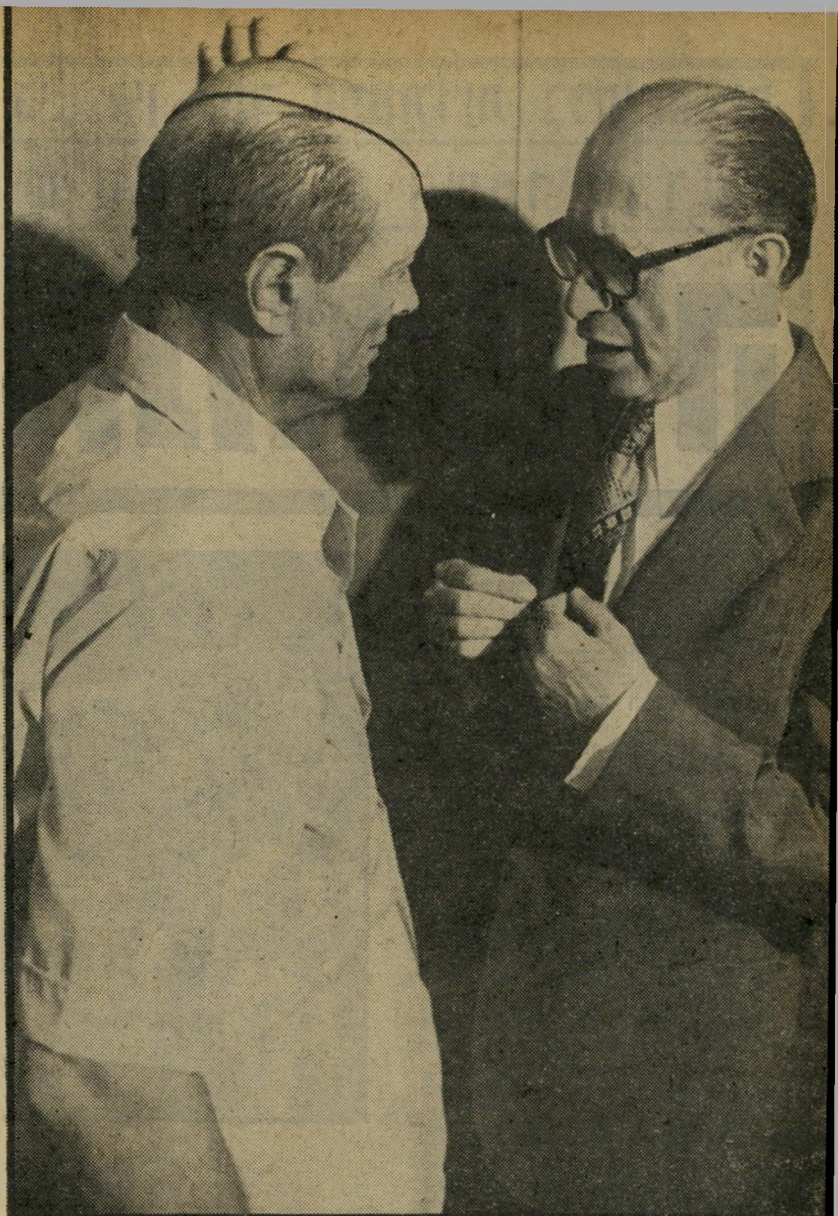

הנסיגה

המאקרונית

שני בגין

מצד אש"ף באה ההצהרה בצורת ראיון שהעניק יאסר עראפאת לשדרנית האמריקאית בארבארה וולטרס. אשת-הטלוויזיה המפורסמת, שגרמה סנסציה כאשר פורסם בשעתו שחתמה על חוזה המעניק לה את המשכורת האסטרנומית של מיליון דולאר לשנה, היא יהודיה, מעריצת-דיין וגן (ישראל) מושבע.

דווקא באזניה הודיע מנהיג אש"ף כי אירגונו מוכן "בהחלט" להכיר ב-242 ובקיום ישראל, כי תנאי שמועצת-הביטחון תכיר גם בזכויות הפלסטינים, "לשוב למו"ר דת וזקקים מדינה". הדרך המיוצגת צעת: מועצת-הביטחון תקבל החלטה חדשה, שתכזיב את ההחלטות ב-242 במלואה, יחד עם סעיף חדש על הנזשא הפלסטיני.

זוהי הצהרה היסטורית מצד עראפאת — אותה, פריצת-דרך היסטורית, של מענה עמלו גורמים רבים (ובניהם המור-עצה הישראלית למען שלום ישראל) — פלסטינית במדינת ישראל ונכונות לכונן מדינה לצידה.

רצינותה של הצהרת-עראפאת הודגשה מייד עליידי חזית-הסירוב הערבית. ג'ורג' חבש יצא בהודעת-גינני חריפה נגד עראפאת, והאשים אותו בתפרת ההחלטות של המועצה הלאומית הפלסטינית. (לאישום זה אין שחר: במושב האחרון בקאהיר הסמיכה המועצה הלאומית את עראפאת לקבל את ההחלטות הדרושות). הצהרת עראפאת היתה תוצאה של פעולה דיפלומטית ממושכת. מצד אחד הופעל על אש"ף לחץ כבד ביותר מצד סעודיה, המממנת את האירגון והמחווה את פטרונג הסעודים הודיעו לאש"ף בפירוש: הגיע הזמן, עכשיו צריכים לקפוץ.

מצד שני ביקר אצל עראפאת נציג בכיר ביותר של ממשלת-קארטר (אך לא חבר או פקיד ממשלתי, כך שלא הופרה ההבטחה של קארטר לממשלת-ישראל שלא לנהל משאומתן עם אש"ף עד שזה יכיר ב-242).

בשיחותיה של אותה אישיות עם עראפאת נכחו, זו הפעם הראשונה, ראשי שני האגפים היריבים שיש להם פתח: פארוק אל-קדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, וראש האגף הנוקשה, וד"ר עיסאם אדיסארטאווי, ראש האגף המתון, האיש שניהל את השיחות

● **ממשלות ערב הודיעו כי לא ילכו לז'נבה אם לא יהיה ייצוג לאש"ף. ארצות-הברית אמרה כי יש צורך בייצוג פלסטיני, אך שהיא לא תנהל משאומתן רשמי עם אש"ף כל עוד לא הכיר האירגון בהחלטה 242. ג'ימי קארטר אמר שהכרה זו של אש"ף ב-242 יכולה להיות מותנית בדרישה להכרה בזכויות הלאומיות הפלסטיניות, שההחלטה התעלמה מהם.**

● **אש"ף אמר שהוא רוצה ללכת לז'נבה, אך אינו מוכן להכיר ב-242 כל עוד אין ההחלטה מזכירה את זכויות הפלסטינים.**

● **את התיסבוכת הזאת נדרש ג'ימי קארטר לחתוך, כפי שחתך אלכסנדר מוקדון את הקשר הי גורדי*.**

לבלוע את הצפרדע

ה הצעה האמריקאית היתה מסור בכת לא פחות מן הקשר, שאותו היא נועדה להתיר. עיקריה:

● **במושבי-הפתיחה של הוועי דה תופיע מישלחת ערבית אחת בניגוד לעמדת ישראל, שהיא נגדה לכך באופן מוחלט. (ההצעה הועלתה במקורה, עדיירי נשיא סוריה, האפו אל-סדר).**

● **המישלחת המאוחדת תכיל לוג מישלחת מטעם אש"ף. הרקב הנציגות האש"פית יהיה כזה שי ממשלת בנין תוכנן לבנות את ה צפרדע. למשל: ראשי-ערים מן הגדה המזרחית כפה מלא עם אש"ף ושאר אש"ף יכריזו עליהם כעל מישלחת של אש"ף, בעוד שישרי אל תטען שזוהי מישלחת של "ערביי ארץ-ישראל".**

● אחרי מושבי-הפתיחה תפצל הוועי דה לוועדות-מישנה לפי המדינות (סוריה, ירדן, מצריים, וכו') כך שהנציגות ה אש"פית תיעלם — או תהפוך חלק מן המישלחת הירדנית.

● **כדי לאפשר זאת, ימסור אש"ף הצהרה על נכונותו להכיר ב-242.**

צריכים לקפוץ?

ה שבוץ קרו שני דברים: גם ישראל וגם אש"ף מילאו את החלק שלהם בהצעה.

● באגדה היוונית חתך אלכסנדר את הקשר הגורדי במכת-חרב, אחרי שהנבואה אמרה כי מי שצילח להתיר את הקשר המסובך יהפוך שליט-העולם.

כדי שגא להקשות על ממשלת בגין, אבל הבשורה היתה חד-משמית: על בנין לסגת, כדי לאפי שך את כינוס ועידת-ז'נבה. הווי עידה חייבת להתכנס עוד השנה, ויהי מה.

לא היה קשה לנחש את סיבת ההחפזות. ג'ימי קארטר נחל תבוסה פוליטית מוחצת בענייני-פנים — התבוסה הגדולה הראשונה בתקופת-כהונתו. ידידו ובן-חסותו, ברט לאנס, נאלץ להתפטר מתפקידו כמנהל התקציב הממלכתי, תוך כדי שערוייה שהחלה מזכירה את פרשת-יוטר-גיט (ראה במדינה).

גם בחזית אחרת נתון הנשיא קארטר בצרות. הוא חתם על הסכם למסירת תעלת-פנאמה לידי המדינה הפנאמית, וכל כוחות הימין הלאומני האמריקאי התגייסו כדי לסכל הסכם זה. קארטר מקווה לנצח בקרב זה, ואף גייס לשם כך את מנחם בגין, שהזמין את נשיא פנאמה לביקור הפגנתי בישראל, אך מעמדו של קארטר חלש, והוא זקוק להישג מהיר, גדול ור מרשים.

הישג כזה יכול לבוא רק בזירה אחת: הזירה הישראלית-ערבית. לכן הועבר דדיין רמו שקט אך תקוף מאד: די! נממרו החוכי מות! המוכשזשים לכינוס ועידת ז'נבה צריכים להיעלם מייד!

הקשר הגורדי

ה מיכשול העיקרי לכינוס הוועידה היה נושא הייצוג הפלסטיני.

שום מדינה ערבית אינה יכולה ללכת לז'נבה נגד רצון אש"ף. כוח-הווסו של אש"ף אינו תלוי בכוחו הממשי של האירגון כרגע זה, אלא בכוח-הנפץ הפסיכולוגי העצום של העניין הפלסטיני. פשוט לא תיתכן הליכה לז'נבה אם יהיה ברור וגלוי שהדבר מהווה בגידה בעם הפלסטיני.

כאן נוצרה תסבוכת כללית: **ממשלת בנין (כמו ממשלת רבין לפניה) הודיעה כי לא תסכים לשיתוף אש"ף בז'נבה בשום צורה ואופן. היא תסכים רק להשתתפות "פלסטינים" בי מישלחת הירדנית — אמנם, מבלי לבדוק בעצמיותיהם, אך בתנאי שלא יהיו אלה בעלי-תפקידים מוכרים באש"ף.**

ע רמז סמך של אירודאות הסתיר את שדה-המרכה. דיווחים כוובים או מטעים של כלייהתיקשורת, המשרתים את התעמולה הרשמית, טישטשו את המתרחש. היה ברור כי הכוחות נעים בשטח, מתנגשים, מתקדמים ונסוגים. אך לא היה ברור מה מתרחש, בעצם.

כך נראה בימים האחרונים השדה הדיפ לומטי. משה דיין ניהל משאומתן בווישנג טון, ממשלת ישראל החליטה מה שהח ליטה. הקרבות בדרום-לבנון ותוכניות גוש-אמונים עירפלו את המצב עוד יותר. הודעות של שרי-החוץ המצרי ויו"ר אש"ף הוסיפו אל המבוכה. היה ברור שמתרחשים דברים חשובים.

אך גם קורא-עיתונים ישראלי חרוץ לא יכול היה לדעת מה בדיוק.

פינוי עמדות

ב מושגים צבאיים, מה שהתרחש הוא זה:

● **תחת לחץ כבד של היריב (הי אמריקאי) ביצעה ממשלת בגין נסיגה טאקטית. עמדות קידמיות פונו, כדי לרכז את הכוחות בקר ההגנה העיקרי.**

● **ביצוע הנסיגה הוטל על אש"ף-התרמית, משה דיין, כדי להטעות את היריב עד כמה שאפשר, לבלבל את היוצרות, ובעיקר — להסתיר את המתרחש מעיני הציבור. בעיקבות הנסיגה הטאקטית של כוח-ימין, התקדמו כוחות היריב (האמריקאי) בחזית רחבה. גם הכוחות הערביים, ובי עיקר כוחות אש"ף, ביצעו תזוזה משי מעותית.**

● **הפעולה כזוה אינה משפיעה בהרבה על התמונה המדינית של הקרב. ההתנגשות החזיתית עדיין לא החלה. תודות לתימרונים של כוח-דיין, היא נדחתה.**

נגמרו החוכמות

קראת בואו של משה דיין לארצות הברית גבר הלחץ של ממשלת-קארטר באופן דרמטאי. לא היו לכך סימנים היצוניים. הדבר נעשה בצורה מתחכמת,